

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
SAYIŞTAY

SAY.0.00-BE.2.00.000-22/ 1071

21 Mart 2022

Sürelî

Sayın İsmail ARTER,
Belediye Başkanı,
Gazimağusa Belediyesi,
Gazimağusa.

Konu: Gazimağusa Belediyesinde çalışan mevcut geçici işçi sayılarına ilişkin denetim hk.

Sayıştay Başkanlığı tarafından Gazimağusa Belediyesinin 2017 mali yılı kesin hesaplarına ilişkin genel denetimi yanında Belediyenin 31 Ocak 2022 ve 28 Şubat 2022 tarihlerindeki mevcut geçici işçi sayılarına ilişkin denetim sürdürülmekte olup denetimin daha sağlıklı bir sonuca ulaşabilmesi amacı ile aşağıda belirtilen hususlarda bilgilerinize ihtiyaç duyulmuştur.

1. Değiştirilmiş şekliyle 65/2007 sayılı Belediye Personel Yasasının “Belediye Hizmetlerinin Yürütülmesi ve İstihdam Şekilleri” yan başlıklı 6. maddesi;

(1) Belediye hizmetleri, sürekli personel, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle yürütülür.

(2) Bu Yasa amaçları bakımından;

..... “İşçiler”, belde halkının ortak gereksinimlerini karşılamaya dönük sürekli veya süreksiz işleri yapan, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik maaşı/yaşlılık aylığı almayan, sürekli veya süreksiz olarak çalıştırılan ve yukarıda belirtilen istihdam şekilleri dışında çalışan kişileri anlatır. Sürekli işleri yapan daimi işçiler (Yasada öngörülen sayı kadar) olup.....

Süreksiz işleri yürüten geçici işçiler, bu Yasada öngörülen daimi işçi sayısı dışında olup Belediyeler Yasasının 61’inci maddesi altında düzenlenen kurallara uygun olarak atanan işçilerdir. Geçici işçi sayısı nüfusu 5,000’e kadar olan Belediyeler için ilgili Belediyenin daimi işçi kadro sayısının %40’ını; nüfusu 5,001-15.000 arası olan Belediyeler için ilgili Belediyenin

daimi işçi kadro sayısının %20'sini ve nüfusu 15,000'in üzerinde olan Belediyeler için ilgili Belediyenin daimi işçi kadro sayısının %10'unu aşamaz."

(3) Belediyelerde bu maddede öngörülen üç istihdam şekli dışında personel çalıştırılmaz." şeklindedir.

▪ Değiştirilmiş şekliyle 65/2007 sayılı Belediye Personel Yasasının "Kadro ve Hizmet Şemaları İKİNCİ CETVEL" yan başlıklı 51(1) maddesi ise "Belediye hizmetlerinin gerektirdiği asıl ve sürekli görevler ve bu görevleri yerine getirecek teşkilat kadroları, bu Yasaya bağlı İkinci Cetvelde belirtilir."

-Yasaya ekli "İKİNCİ CETVEL (Madde 51(1)) BELEDİYELERİN KADRO ŞEMALARI (A-Nüfusu 25,000'i aşan Belediyeler)"

(1) (ZZ) maddesi "Nüfusu 25,000'i aşan Belediyelerde, işçi sayısı 200 olup bu sayı 25,000'den sonra her 5000 kişiye 60 kişi artırılarak belirlenir ve doldurulur." şeklindedir.

KKTC'de en son 2011 yılında gerçekleştirilen nüfus sayım sonuçlarına göre, Gazimağusa Belediyesinin nüfusu (de jure) 40,920'dir. Bu durumda 65/2007 sayılı Yasaya göre Gazimağusa Belediyesinin 380 kadrolu işçi ve kadrolu işçi sayısının %10'u oranında 38 geçici işçi çalıştırma hakkı bulunmaktadır.

-Yapılan incelemeler sonucunda; değiştirilmiş şekliyle 65/2007 sayılı Belediye Personel Yasasının 6.(2) ve 51.(1) maddelerine göre Gazimağusa Belediyesinin istihdam edebileceği azami geçici işçi sayısı 38 olmasına rağmen 31 Ocak 2022 tarihinde geçici işçi sayısının 336 olduğu ve bu sayının yasal sınırın çok üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Ocak 2022 itibarıyla geçici işçi sayısının yasal sınırın çok üzerinde olmasına rağmen 3 Şubat 2022 tarihinde 32 kişinin daha geçici işçi statüsünde istihdam edilmesi ile bu sayının daha da artarak 368'e yükseldiği ve 28 Şubat 2022 tarihinde Gazimağusa Belediyesinde toplam 368 geçici işçi çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

Dolayısıyla, değiştirilmiş şekliyle 65/2007 sayılı Belediye Personel Yasası uyarınca Gazimağusa Belediyesinin 38 geçici işçi çalıştırma hakkı olmasına rağmen bu sayının çok üzerinde geçici işçi istihdamı yapılmasının anılan Yasa hilafına olduğu sonucuna varılmıştır.

-Denetimimiz sırasında Gazimağusa Belediyesinin 31 Ocak 2022 ve 28 Şubat 2022 tarihlerindeki personel sayılarına ilişkin yazılı bilgi talep edilmiş olup bahse konu yazı Gazimağusa Belediyesi Mali İşler Şube Amiri tarafından denetime sunulmuştur.

Tablo: Gazimağusa Belediyesi 31 Ocak 2022 ve 28 Şubat 2022 Tarihlerindeki Personel Sayıları

	31 Ocak 2022	28 Şubat 2022
Memur	44	43
Daimi İşçi	157	155
Geçici İşçi	336	368
Sözleşmeli Personel	4	3

Tarafımıza sunulan Personel sayıları, Gazimağusa Belediyesinin Ocak 2022 maaş ödemelerine ait 28.01.2022 tarih ve 22010302 no.lu Ödeme Belgesi ve Şubat 2022 maaş ödemelerine ait 28.02.2022 tarih ve 22020135 no.lu Ödeme Belgesi eklerinde yer alan maaş bordroları ile karşılaştırılarak kontrol edilmiş ve uyumlu oldukları görülmüştür.

Ayrıca Gazimağusa Belediyesi tarafından sunulan bilgilerin doğruluğunu teyit etmek amacıyla Sosyal Sigortalar Dairesinden de Gazimağusa Belediyesinde çalışan olarak kayıtlı kişilere ait raporlar alınmıştır. Gazimağusa Belediyesi tarafından sunulan personel listeleri ve maaş bordrolarında yer alan kişiler ile Sosyal Sigortalar Dairesinden alınan Gazimağusa Belediyesine ait 28.02.2022 tarihli “İşyeri Çalışanlar Raporu” karşılaştırılarak kontrol edilmiştir. Gazimağusa Belediyesi tarafından sunulan personel listesindeki sigortalı tüm çalışanların Sosyal Sigortalar Dairesindeki “İşyeri Çalışanlar Raporu”nda mevcut olduğu ve son yatırım tarihlerinin Aralık 2021 olduğu görülmüştür. Ancak, Sosyal Sigortalar Dairesi tarafından verilen ‘İşyeri Çalışanlar Raporu’ listelerinde, Gazimağusa Belediyesi tarafından sunulan personel listesi haricinde 56 kişinin daha Belediye çalışanı olarak yer aldığı tespit edilmiştir (Ek-1).

Bu tespitimiz üzerine Gazimağusa Belediyesi yetkilileri ile yapılan görüşmede, Sosyal Sigortalar Dairesinin ‘İşyeri Çalışanlar Raporu’ listelerinde Belediyenin personel listesi haricinde çalışanlar olmasının bu kişilerin daha önce Belediyede çalışıp ayrılanlar veya bölüm değiştirdikleri için farklı sicile geçenler olduğunu ancak, bu bilgilerin zamanında Sosyal Sigortalar Dairesine bildirilmemiş olmasından kaynaklandığı bilgisini sözlü olarak vermişlerdir. Dolayısıyla, söz konusu tespite ilişkin mevcut durumun resmi olarak açıklığa kavuşturulup belgelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2. Değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası'nın “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” yan başlıklı 61(6)(A) maddesi “Belediye Başkanı, bütçede ödeneği bulunması koşuluyla, iki yıllık bir süre için sözleşmeli personel ve üç aylık bir süre için geçici işçi çalıştırabilir..... Belediye Başkanı gerekli gördüğü takdirde sözleşmeli olarak atadığı personel

ile geçici olarak görevlendirdiği işçilerin görev süresini Belediye Meclisinin onayını almak koşuluyla, en çok bir katına kadar uzatabilir. Ancak bu süre, Belediye Başkanının görev süresini aşamaz.” şeklindedir.

Ancak, denetim sırasında Gazimağusa Belediyesi yetkilileri tarafından geçici işçilerin üçer aylık sürelerde 1-2 gün işten durdurularak tekrar işe başlatıldığı ve bu uygulamaya uzun yıllardır devam edildiği bilgisi sözlü olarak tarafımıza iletilmiştir.

Yapılan incelemede; imzanızı taşıyan 2 Şubat 2022 tarih ve GMB.0.00-533/07-22/E.347 sayılı yazı ile mevcut geçici işçilerin tümünün 01.02.2022 tarihinde işten durdurulduğu ve yine imzanızı taşıyan 2 Şubat 2022 tarih ve GMB.0.00-533/02-22/E.346 sayılı yazı ile de aynı geçici işçilerin “tamamen geçici statüde asgari ücretle 04.02.2022 tarihinde işe başlatıldığı” tespit edilmiştir. Benzer şekilde imzanızı taşıyan yazılarla 2021 yılında Kasım ve Ağustos aylarında da o tarihlerde Belediyede çalışan geçici işçilerin tümünün işten durdurularak bir veya birkaç gün sonra tekrar işe başlatıldığı görülmüş ve değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Yasanın 61.(6)(A) maddesi hilafına olan bu uygulamanın rutin bir uygulama haline getirildiği sonucuna varılmıştır.

3. Değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası'nın;

-“Belediyelerin Giderleri” yan başlıklı 109(3) maddesi “...nüfusu 6000'in üzerinde olan Belediyelerin personel giderleri bir önceki yıl yerel gelir ve Devlet katkısı toplamının %50'sini... aşamaz. Bu oranlar altında oranlar sağlanana kadar yeni istihdam yapılamaz...” şeklinde,

-Geçici Madde 1. “Personel Giderleri” yan başlıklı maddesi ise “Belediyeler, Esas Yasasının 109'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasında öngörülen personel giderlerine ilişkin oranları en geç 1 Ocak 2020 tarihine kadar uygun hale getirmekle yükümlüdür.” şeklinde düzenlenmiştir.

Ancak, değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası'nın 109(3) maddesi kapsamında Gazimağusa Belediyesi personel giderlerinde gerçekleştirilen incelemede;

- 2020 Mali Yılı Yerel Gelirlerinin toplam 43.393.431,36 TL, Devlet Katkısının toplam 72.241.548,21 TL olmak üzere toplamda 115.634.979,57 TL olduğu ve bu toplamın %50'sinin 57.817.489,78 TL olduğu, 2021 Mali Yılı Personel Giderlerinin ise toplam 76.127.888,77 TL

olduğu görülmüştür. Dolayısıyla, 2021 mali yılı Personel Giderlerinin, bir önceki yıl yerel gelir ve devlet katkısı toplamının %50'sinin 18.310.398,99 TL üzerinde gerçekleştiği¹

tespit edilmiştir.

Dolayısıyla, değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Yasanın Geçici Madde 1. "Personel Giderleri" yan başlıklı maddesinde Belediyelerin, Yasa'nın 109(3) maddesinde öngörülen personel giderlerine ilişkin oranları en geç 1 Ocak 2020 tarihine kadar uygun hale getirmekle yükümlüdür hükmüne rağmen, Yasa hilafına Personel Giderlerinin bahse konu oranın üzerinde gerçekleştiği, ayrıca Yasada nüfusu 6000'in üzerinde olan Belediyeler için belirlenen oranlar altında oranlar sağlanana kadar yeni istihdam yapılamayacağı belirtilmiş olmasına rağmen mevzuat hilafına geçici işçi istihdamına da devam edildiği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda, yukarıda ayrıntılı olarak vermiş olduğumuz bulgularımıza ilişkin olarak;

-Değiştirilmiş şekliyle 65/2007 sayılı Personel Yasası hilafına daimi işçi kadro sayısının %10'nu oranının çok üzerinde ve neredeyse %100'üne yakın oranda geçici işçi çalıştırılması,

-Sosyal Sigortalar Dairesi tarafından verilen 'İşyeri Çalışanlar Raporu' listelerinde, Gazimağusa Belediyesi tarafından sunulan personel listesi haricinde 56 kişinin daha Belediye çalışanı olduğu tespit edildiğinden Ek-1'de yer alan kişilerin Belediyenizde çalışıp çalışmadıkları, çalışıyorlar ise neden denetime sunulan listelerde ve maaş bordrolarında yer almadıkları eğer çalışmıyorlar ise neden Sosyal Sigortalar Dairesinde halen Belediyede çalışıyor olarak kayıtlı oldukları,

-Değiştirilmiş şekliyle 51/1995 sayılı Belediyeler Yasası hilafına; Personel Giderlerinin yasada öngörülen oranlara uygun hale getirilmemesi, öngörülen oranlar uygun hale getirilmeden yeni istihdamlar yapılması ve geçici işçi görev sürelerine ilişkin yapılan uygulamalar

ile ilgili bilgi, belge ve gerekçelerinize ihtiyaç duyulmuştur.

¹ Gazimağusa Belediyesinin 2020 ve 2021 Mali Yılı Kesin Hesapları değiştirilmiş şekliyle 18/1978 sayılı Sayıştay Yasası'nın 16(1) maddesi hilafına Sayıştay Başkanlığına sunulmadığından, denetim sırasında 2020 ve 2021 Mali Yıllarına ait Kesin Hesap verileri Gazimağusa Belediyesi Mali İşler Şube Amiri Sayın Eral Ersuner'den talep edilmiştir. Bahse konu veriler 15.03.2022 tarihinde denetime sunulmuş olup 2020 ve 2021 Mali Yılı Kesin Hesap denetimi gerçekleştirilmediğinden tarafımıza sunulan değerler doğru kabul edilmiştir.

Yukarıda belirtilen hususlardaki uygulamalara ilişkin bilgi, belge ve gerekçelerinizi değiştirilmiş şekliyle 18/1978 sayılı Sayıştay Yasası'nın 25. ve 26. maddeleri uyarınca Sayıştay Başkanlığı aracılığıyla 30 Mart 2022 tarihine kadar tarafımıza ulaştırmanız saygı ile bilgilerinize sunulur.

Neriman ÇAKIR
Kıdemli Denetçi

Şinasi COŞGUN
Kıdemli Denetçi

Ek-1: Gazimağusa Belediyesi Personel Listelerinde Olmayan Ancak Sosyal Sigortalar Dairesi 'İşyeri Çalışanlar Raporu' Listesinde Belediye Çalışanı Olarak Yer Alan Kişiler (2 sayfa)

Dağıtım: Sayıştay Başkanlığı.